

an között
mon Béla,
szekas Ida
ella, Erez-

A.

m

veszem az
encse-kivá-
ogy mind-
posta-rova-
t mind a
rint külön-
örömmnek
A szeretet
kévé tenné-
szoritaná
es gyerme-
Kis Lap-
gy a „Kis
ál nálatok.
ó bácsi.

«vén» mél-
st egyike a
Weisz
ás, mely a
ész művelt
hogy min-
«ur». Ha
alnak, s az
üntetni. —
eum könyv-
osztályozá-
A hozzám
vánságokért
edvező sze-
en: dehog-
tomat meg
Jókai Mór
legnagyobb
olna változ-
ge ellen ne
re? Se nem
szerkesz-
a még segí-
ban.

k részére:

ozón!
F. b.

henaeum-épület.
esten.

FARKAS-KALAND. (Lásd a 43. lapon.)

EGY JÓ KIS FIU TÖRTÉNETE.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

VANNAK derült napok, vannak borús napok, és soha senki sem tudhatja, milyenre fog virradni. Még pedig nem csak éppen arról szól ez, hogy oda künn fényes napsugár mosolyog-e, vagy pedig eső zuhog. Sőt oda künn a leggyönyörűbb idő járhat és benn a szobában mégis boru ülhet az arczokon.

Például most is. Szép nyári nap mosolygott már kora reggel óta kívül és Gabika éppen ilyen derült mosollyal kelt is föl; ám de, míg a külső napfény egész nap tartott, oda benn Gabikánál már délre borulni kezdett, estére pedig megeredt a zápor, nem a felhőkből, hanem a Gabika szemeiből. Mert hát vannak olyan szerencsétlen görbe napok, amelyeken egyik baj, egyik hiba a másikat éri, és aki reggel vígan nevetve kelt föl, este sóhajtozva fekszik le. Így járt Gabika.

Az első kis felhő akkor tűnt fel, mikor Gabika haza felé sietett az iskolából. Ha sietett is, azt mégis észre vette, hogy két vásott gyermek egy szép kutyácskát kinez az utcán. No, azt már csak nem engedheti! Ott is termett rögtön és rájuk parancsolt:

— Ne bántsátok ezt a szegény állatot!

Sajna, Gabika még nem tudott oly tekintélyesen föllépni, mint Kurucz bácsi. A két vásott gyermek éppenséggel nem ijedt meg, hanem hetykén felelé:

— Mi közöd hozzá? Azt tesszük, ami nekünk tetszik.

— Már pedig én nem engedem, hogy kinezátok! Tüstént eresszétek el, mert

különben velem gyülik meg a bajotok!... fenyegetőzött Gabika.

— No, már annak állunk elébe! Ilyen kikent-kifent urfieskától még meg nem ijedünk.

Ebben meglehetősen csalódtak. Mert Gabika ügyes is volt, erős is volt, és amint a két gyermek rája támadt, oly keményen elrakta őket, hogy nagyon hamar megelégték. Igaz, hogy ők sem maradtak adósok és Gabikának nagy kék folt pompázott a homlokán, a zubbonya végig volt repesztve, arca, keze össze karmolva; de mindezzel nem törődött, mikor végre kezébe kapta a megkinzott kis állatot és diadalmasan sietett vele haza. Izgalmában arra sem ügyelt, hogy a kutyácska ugyancsak sáros, piszkos és alaposan bemaszatolja, amint ölben viszi.

— Ne félj semmit, kutyuskám! Nem bocsátlak el, mert azok a gonosz fiuk még újra elfognának és kineznék. Talán megengedi mamácska, hogy megtartsalak.

De a mama azon kezdte, hogy legelőször is megütközött a csuf sár-foltokon, melyeket a szoba fényezett pallóján és a drága butorokon látott. Mert Gabika, a mint haza ért, letette a kutyácskát, ez pedig az idegen helyen nyugtalanul futkosott egyik szobából a másikba és mindenütt ott hagyta a lába nyomát. Hát még mikor a mama meglátta az idegen kutyácskát! De hát még mikor a Gabika össze karmolt, kék-foltos arczát, sáros, tépett ruháját látta! Bizonybizony csöppet sem örvendezett, sőt igen komoly dorgálásra fogta a dolgot, a kutyácskának pedig ajtót nyitott, mire ez szaporán el is inált. Bizonyosan haza is talált.

Gabika nagyon kedvetlenné lett. Hogy ne? Hát rosszat tett vele, hogy azt a sze-

gény kis állatott megmentette a kinzóktól? És Borbála néni is a mamával tart, bizonyosan nem szereti az állatokat. Gabika meg is mondta neki.

— Dehogy nem szeretem, fiacskám! felelt a néni komolyan. Jól is tetted, hogy védelmére keltél, de alkalmasint nem fogtál hozzá okosan. Mondjad el csak, hogy is volt?

Elmondta Gabika és mialatt beszélte, már maga is röstelte egy kicsit a verekedést. És csöppet sem vette zokon, mikor a néni így szólt:

— A jót legelőször is jó szóval, szép szerivel köll megkísérleni. Ha én vagyok ott, adtam volna azoknak a fiuknak néhány krajezárt és akkor bizonyosan szabadon bocsátják a kutyácskát, sőt talán meg is köszönik az ajándékot. A sáros állatkát pedig nem vettem volna ölbe, hanem engedem futni, hadd térjen vissza a gazdájához. Nincs jogom hozzá, hogy magamnak tartsam meg azt, ami a másé, még ha én mentettem is meg.

Gabikának kiderült a képe.

— Jaj de okos a néni! Persze, én ezekre nem gondoltam. Pedig volt nálam négy krajezár. És még zokon vettem, hogy a mama pirongatott. Jaj, de oktondi vagyok, ugy-e nénikém?

— Mihelyt belátod a hibát, akkor már nem vagy az, felelt a néni nevetve.

— Megyek is mindjárt a mamához és bocsánatot kérek.

Ez a kis boru tehát szerencsésen elszlott, sőt Borbála néni még jobban megszerette Gabikát, tapasztalván, hogy ez mily készséggel látja be és vallja meg a hibáját. Ezért mintegy jutalomul kedvére akart tenni valamit és így szólt:

— Ma együtt sétálunk ki és majd a te kis virág-árus leánykád felé megyünk, vesznek tőle virágot. Jó lesz?

— Jaj de kedves a nénike! Hogy fog Annuska örülni! Mindjárt lefutok hozzá, hogy ott legyen és várjon meg.

Fogta a sipkáját és gyorsan keresztül nyargalt a séta-téren, oda, ahol Annuska rendszeren álldogálni szokott.

No . . . mi ez? Nincs itt? kiáltott fel kellemetlen meglepetéssel. Pedig ma szép idő van. Ejnye no . . . hol járhat?

A sarki gyümölcs-árus asszony szintén jó ismerőse volt Gabikának. Az bizonyosan tud valamit. Hozzája fordult tehát.

— Az Annuska? Az bizony ma még nem volt itt. Nem is hiszem, hogy az urficska itt láthassa többé.

— Ugyan már no! Mért ne láthatnám?

— Mert alig ha jön ide. Valami nagy baj érhet, de biz' én nem tudom apróra, hogy micsoda. Ma reggel találkoztam vele és meg akartam állítani, mert hát ugy ki volt sirva a szeme, hogy mindjárt látam, nagy a baja. De meg sem állt, csak futott odább; szinte ugy látszott, mint ha meg volna egy kicsit habarodva.

— Ó! De hát mi lelhet?

— Nem tudom. Talán meghalt az édes anyja . . . mert rég nagy beteg volt . . . No, akkor pedig az a szegény árva gyerek koldusnak maradt. Ki tudja, hol bolyong?

Gabikának ez a hír ugy a szívébe nyilalt, hogy szinte bele sápadt. De hirtelen eszébe jutott valami. Futott be a séta-térre.

— Kurucz bácsi bizonyosan tud segíteni.

Iziben ott termett hatalmas barátja mellett és elpanaszolta a baját.

— Ugy-e megkeresi, Kurucz bácsi? Hiszen ismeri azt a jó Annuskát . . .

— Ismerem, szelid jó leányka. Sajnálom is az isten-adtát, de keresni bizony nem kereshetem, kedves úrficskám. Nincs kiadva a parancsban, mi pedig csak azt tehetjük, amit a kapitány ur parancsol.

— Akkor hát kérje meg a kapitány urat, hogy kerestesse. Aztán majd, ugy-é, megmondja nekem, mit felelt a kapitány ur?

— Már biz' azt egyiket sem fogom megtehetni. És ma bucsuzunk is kell, urficskám, mert holnaptól fogva más szolgálatra vagyok kirendelve, nem jövök többé ide.

— De . . . de csak néhány napig marad el, ugy-e? kérde Gabika megriadva.

— Alig ha. Megeshetik, hogy esztendőig nem kerülök ide. Azért hát adjon kezet, fiatal ember és köszönjünk el egymástól jó barátságban.

— De hiszen ez borzasztó! Hát minden jó barátomat egyszerre veszttem el? Mikor én ugy szerettem Kurucz bácsit . . . meg Annuskát!

A kemény rendőr mosolygott, de igazában ugy titokban nagyon meg volt hatva.

— Soha se busuljon, fiatal ember, mondá erőltetett vidámsággal. Az ilyen finom, gazdag urfinak sokféle új meg új mulatsága akad, nem szorul rá egy szegény köz-rendőrnek meg egy árva leánykának a barátságára. Kéthárom nap mulva már ránk sem gondol.

— De igen! De igen! Én nem felejttem el jó barátaimat. Mind-egy, ha szegény is vagy árva, de mikor szeretem őket!

A leghosszabb bucsuzgatásnak is

csak válás a vége és Gabika nagy busan tért haza. És szomorú, kedvetlen maradt egész nap, bus kedvvel feküdt is le. Talán soha sem látja többé a hatalmas és mégis

ELSŐ KISÉRLET. (Lásd a 43. lapon.)

olyan barátságos Kurucz bácsit . . . és a jó Annuskával ki tudja mi történt? Szegény Annuska!

Más nap esősre, szelesre fordult az idő, ki sem lehetett sétálni. Gabika nem is bánta. Minek menjen a séta-térre, ha nincs már ott Kurucz bácsi, nem áll a sarkon Annuska? De bezzeg bánta ám Kurucz rendőr, aki napi szolgálata után késő éjjel ugyancsak sietve iparkodott haza felé. Egyszerre azonban megállt. Éles, gyakorlott szeme valami gyanusát pillantott meg egyik ház csukott kapujánál.

Egy leány-alak kuporgott ott, fejét kicsiny batyura támasztva. Alkalmasint az eső elől huzódott a kapu-mélyedésbe. A rendőr ott termett és keményen rákiáltott:

— Mit heversz itt az utcán? Kelj föl!

Az össze-kuporodott alak nem mozdult, a rendőr tehát amugy igazában megrázta.

— Kelj föl, ha mondom! És azonnal menj haza! Ilyen gyerek-leány és késő éjjel az utcán hever! Takarodjál tüstént haza, mert különben mint csavargót kísérel be.

A leányka lassan fölkelt és csüggedt hangon, váll-vonogatva mondá:

— Nem tehetek róla, ha becsuknak is. Nem mehetek haza, mert nincsen sehol otthonom.

Az utcai lámpás rávilágított a leányka halovány, beesett képére. A rendőr fölkiáltott:

— Nini! Hiszen ez Annuska, akit az a jó Gabi urfi annyira megsiratott! No, ugyan szépet gondolna rólam, ha hallotta volna, milyen csunyán rádrivaltam!

Jóságosan megsimogatta a leányka sápadt arcját.

— Ne félj semmit, szegény gyermek! Dehogy bántalak! Inkább mondjad meg, micsoda nagy baj ért, hogy ilyen csuf időben itt a szabad ég alatt kuporogsz?

Annuska csüggeteg hangon felelé:

— Nincs hová lennem . . . Édes anyám meghalt, ma eltemették, engemet pedig kiűztek a lakásból, mert adósok voltunk a bérrel. Ami kevés holmi volt, elvették az adósság fejében. Csak ezt a pár darab ruhát engedték elvinnem.

— Ejnye no, ejnye no! Ez már keserű sor! dörmögte az emberséges rendőr elgondolkozva. Itt nem maradhatsz, annyi bizonyos . . . hát jöjj velem, elférsz éjszakára az én kis lakásomban. A feleségem jó asszony, szívesen fog látni, ha megtudja, hogy te vagy az az Annuska, akinek az a Gabi urfi olyan jó barátja. Mert a feleségem is nagyon szereti ám azt a jó szívű, bohó kis urfit.

Annuska hálásan tekintett a marczona rendőrré.

— Köszönöm! Az Isten megáldja jószágáért!

— No, csak menjünk szaporán, mert szakad az eső. Holnap majd meglátjuk, mit tehetünk értted és veled. Én persze nem sokat tehetek, mert szegény közrendőr vagyok. De majd csak kieszelünk valamit.

(Folytatása következik.)

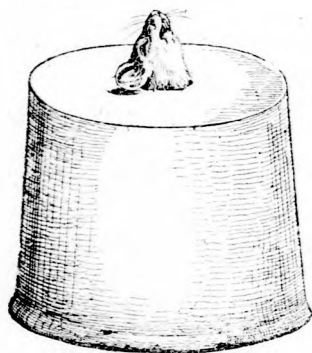
AZ ONGYILKOS EGÉRKE.

KEDVES olvasó társaim! Ti úgy gondoltok, hogy az különös lehet: öngyilkos egérke! Pedig úgy van. Nálunk akasztotta fel magát. Ezt a különös történetkét akarom nektek elbeszélni.

Kedves anyám nagyon el van keseredve azok ellen az állatkák ellen, mert sok kárt okoznak, különösen az élés-tárban.

S mégis ott szeretnek leginkább tanyázni. Nem is csodálom, mert az olyan torkos állatka bőven talál ott fogára valót. Ott a liszt, dió, cukor, vaj, zsír, szappany s még egyéb egér-csemege. Csak bámultam, midőn édes anyám a lisztes zsákra mutatott, mely ugyancsak ki volt rágva. Istenem! Hogy is képes az a parányi állatka az ő piczi fogaival akkora lyukat rágni? Hogy ezt megakadályozza, kedves anyám felállította a tört. Ez azonban nem amolyan drótból készült kalitka, hanem közönséges kis virág-cserép volt, melyet egy kis fadarabbal támasztanak fel s feltört diót tesznek alája. Türelmetlenül vártam más napig, mert most már közelebről is szerettem volna látni a torkos állatkáját.

Végre másnap lassan a cseréphez közeledem, mely nem volt már feltámasztva. A pöczök kiesuszott alóla, de egeret nem hallottam a cserép alatt mozogni. Hanem az alsó részén, mely most fölfelé volt fordítva, valami apró hegyes tárgy látszott. Vajj! mi lehet?

Éppen, hogy hozzá akarok nyulni, veszem észre, hogy mozog. Megvallom hősi bátorságomat: sikoltva ugrottam el onnan. Uram Isten! Mi történt? Hát egy kis egér csakugyan bele került a csapdába és a cserép közepén lévő lyukon igyekezett menekülni. De biz' az szegénykének nem sikerült, csak a fejét tudta keresztül dugni, s úgy függött ott, mint ha felakasztotta volna magát.

Ilyen formán lett öngyilkos a kis egérke.

Kánitzér Pista.

BAGOLY BÁCSI BETEG.

(Képpel a 41. lapon.)

JAJ istenkém! — jaj, de
Nagy hideg!
Szegény Bagoly bácsi
Didereg.

Nagy a baja, hajh! — s nagy
A buja:
Merő fagy a drága
Oduja.

Pompás lakás — de mit
Ér vele?
Hiszen kályha mégsem
Fér bele.

Hamar! Hol a puha
Keszkenő?
Hol a melegítő
Serpenyő?

S te borzalmas — te még
Hátra vagy:
Jaj teremtem! — jön már
Nátha nagy.

Nyilal a torkomba
Fájdalom —
Hátam, hasam, mellem
Fájlalom.

És mialatt hörgök:
Ez alatt
A fél-szemem is, ó! —
Bedagadt.

Az orvosságot is
Mind szedem . . .
Gyógyíts már meg, édes
Istenem!

DANIKA KIRÁNDULÁSAI.

II. Hó-tündér.

(Képpel a 40. lapon.)

CSONTTÁ fagyott oda künn minden. A nagy tavat vastag jég-pánczél fődte s már több mint egy hete, hogy Danika minden nap vigan korcsolyáztatott.

Egy napon azonban, mikor ismét korcsolyázni kérezkodett, az apa így szólt:

— Csak menj, fiacskám. Holnap már alkalmasint ugysis vége lesz annak a mulatságodnak. Borulni kezd, hó lesz.

És csakugyan: mikor Danika este felé haza indult, már egyes hópihéek szállingóztak. Mire pedig vacsora után kinézett az ablakon, már az egész udvar fehér hó-takaróval volt borítva.

— Nem baj! vigasztalódott Danika. Most majd szánkázunk, építék hó-embert és rendezünk nagy csatát hó-golyóval.

Mikor lefeküdt, még eszibe jutott valami.

— Mikor a minap Tél apóval jártam, azt ígérte a Hó-tündér, hogy ő is elvisz egy kis kirándulásra . . . Szeretném tudni, nem felejtkezett-é meg rólam? . . . Pedig most alkalmasint itt jár a mi vidékünkön.

— Persze, hogy itt járok, szólalt meg egy csengő ezüst hang. Az ígéreteimről pedig nem szoktam megfeledkezni.

Danika csak most vette észre, hogy ott lebeg valaki az ágya mellett. Mindjárt rá is ősmert a Hó-tündérre, akivel minap találkoztak.

— No's, van kedved velem jönni? kérdé ez.

— Hogy ne? Ugy-e, valami szépet mutatsz, úgy mint Tél apó?

— Elviszlek oda, ahol a hó keletkezik.

— Jaj de jó lesz! Akkor talán még beszélhetek is az angyalkákkal.

— Miféle angyalkákkal?

— No, akiknek a párnáskáit töltögetik. Mert hiszen onnan való a hó, hogy az angyalkák számára párnáskákat töltögetnek és ami pehely elszóródik, az lehull ide a földre.

— Te kis buksi! Az csak dajka-mese. Oda nem mehetünk, ahol az angyalkák laknak. Csak a felhőkbe szállunk föl. De jól be kell ám takaróznod, mert biz' ott hűvös van.

Szét terjesztette fehér bő palástját, jól bele göngyölte Danikát, karjára vette s a következő pillanatban már künn lebegtek, magasan, egyre magasabban. És amint a felhőkbe értek, Danika bámulva és gyönyörködve kiáltott fel:

— Jaj de szép! Mi ez?

A felhőből milló és százmillió piczinyke, alig lencsényi, de még kisebb kristály csillagocska ereszkedett alá. Gyönyörű, szabályos alakja volt mind-egyiknek, s Danika kinyújtotta a kezét, el is kapott néhányat (Lásd a képet a 40. lapon.) de, furcsa! . . . semmit sem fogott a markában. Csak kissé nedves lett a tenyere.

— Legelőször is dugd el a kezedet, mert megfázik, inté a gondos Hó-tündér. Az pedig, amit látsz, nem egyéb, mint hó. Ott lenn a földön persze ritkán láthatod ebben az eredeti, igazi, rendes alakjában, mert amire leér, egymáshoz tapad, a szél csomókba veri össze és sok ilyen aprócska kristály csillagból verődik össze az, amit ti hó-pehelynek neveztek.

— És miből való ez a kristály-csillagocska?

— Mindjárt meglátod.

Még följebb lebbentek, be a felhőbe.

— Most benn vagyunk a felhőben. Tudod-e, mi a felhő? Nem egyéb, mint pára, viz-gőz. Mikor a levegő eléggé hideg, a pára végtelenül piczi részecskéi megsűrűsödnek, megfagynak és kristályozódnak. Nézd!

És Danika látta, amint a felhő párázatából ezer-meg ezer-millió haj-szálnyi vékony jég-pálczika képződött s ezek egymással szabályos alakban tömörülve, hó-csillagocskákká váltak, aztán megindultak lefelé a földre.

— Nagy hó lesz most ott mi felénk, ugy-e? kérde Danika.

. . . EL IS KAPOTT NEHÁNYAT. (Lásd a 39. Japont.)

— Lesz jócskán, mert az idő most nagyon kedvez a munkámnak. Sok pára van a levegőben, a hideg pedig fagy-pont körül jár. Ha nagyon is nagy a hideg, akkor csak igen piczike hó-pihéket küldhetek le, azt sem bőven. Pedig oda lenn szükség van a hó-takaróra, hogy meleget tartson.

— Meleget? csodálkozott Danika. Én mindig hidegnek éreztem a havat.

— Hideg is az, de mégis meleget tart és megvédi a növényzetet a pusztulástól, kifagyástól. Az aprócska hó-pihékből lassan-lassan vastag takaró borul a földre, a vetésekre, a fák, növények tövére és

távol tartja ezektől a hideg levegőt, másrészt pedig nem engedi, hogy a föld mélyéből fölfelé áradó melegség gyorsan elszálljon. Ha valamit jól befűdsz hóval,

az nem fagy meg. Az is megtörténik, hogy a szegény vándor kimerülten rogy össze és biztos halálát várja a kemény hidegtől; de megered a havazás, vastag takarót borít az

BAGOLY BÁCSI BETEG. (Lásd a 38. lapon.)

eszméletlen emberre és nem engedi, hogy megfagyjon. Ha egy-két nap mulva talál-
nak is rá, megmenthetik, életre ébreszthetik.

— Ez derék! Így hát még inkább fogom szeretni a havat, mert nem csak szép, hanem hasznos is.

— De hasznos ám! Amit mondtam, az még nem is minden. Éppen olyan fontos az, hogy a hó lassan olvad és vize nem rohan odább, mint a nyári gyors eső, hanem szépen lassan leszivárog a földbe, hogy bőséges nedvet és táplálékot adjon a növény gyökereinek. Láthatod tehát, hogy nem hiába való munkát végzek, mikor bőséges havat küldök nektek a földre.

— Igen, értem. Meg is mondom apácának, aki tavaly egyszer nagyon haragudott a hóra, mert sürgetős utja volt, de azt mondták, hogy nagy hó-fúvás van a vaspályán, nem járnak a vonatok.

— Biz' az megesik, de annak nem én vagyok az oka. Nem igen volna panasz, ha az én kis hó-pihém mind oda esnének le, ahova megindultak. De hát sokszor velem együtt jár az a goromba, nyers Északi Szél, aki nagyon szereti a hó-pihéket tánczoltatni. Közibük fuj és szörnyű hó-förgeteget ítamaszt; egyik helyről tisztára elsöpri a havat, máshol meg egész hegyet hord belőle össze. Ni, épp mint ha hallanám is a közeledését.

Ijesztően zugó, sivitó hang hallatszott messziről. Mi tagadás benne, Danika megszeppent egy kicsit. Hó-tündér pedig így szólt:

— Fogózzál jól belém, mert különben kiszakít a kezemből. No, azért nem köll ám nagyon félned, nem olyan gonosz legény Szél ur, amilyennek látszik. Csak egy kicsit kiméletlen és csipős.

Ez alatt már oda ért az Északi Szél és igen kurtán kérdé:

— Mit-kit hurezolsz itt a karodon, hugom asszony?

— Egy derék fiúcskát, aki látni, hallani, tapasztalni szeret.

— Ugy? Akkor hát ide vele! Majd én is mutatok neki valamit.

— Nem adhatom, mert ide s tova ideje lesz, hogy haza vigyem. De nem is szabad akarata ellenére oda adnom.

— Hát nem akarsz velem jönni, mit? kérdé Szél ur. Talán félsz?

— Nem félek én, ha megigéri Szél bácsi, hogy reggelre haza visz, felelé Danika neki bátorodva. Mert a mama haragudnak ám, ha nem találna reggel az ágyamban.

— Nagyon helyes. De ma ezt nem ígérhetem. Hanem majd egyszer valamikor elmegyek éretted.

Ezzel Szél ur odább nyargalt. Hó-tündér pedig szépen lassan lebocsátkozott a magasból. Oly kellemesen ringatózva lengett, hogy Danika bizonyosan ettől szenderült el és csak arra rezzent föl, hogy valaki szólítja:

— Danika, kelj föl! Későre jár az idő!

— Bo . . . bocsánat, kedves Hó-tündér, bizony elszunyókáltam. Mit mutatsz még? szólt Danika fölriadvá.

Amint fölpillantott, a mamát látta ott az ágy mellett, amelyben ő maga feküdt. S a mama nevetve mondá:

— Mit csacsogsz, te kis buksi, Hó-tündérről? Van bizony oda künn hó akkora, hogy egészen elkorlátolta a kaput, most is lapátolják.

— Ó, annak nem a hó az oka . . . Nagyon jó és hasznos a hó . . . én most már tudom ám!

ELSŐ KISÉRLET.

(Képpel a 36. lapon.)

KIVIRULT a jég-virág
 Havas, fehér a világ.
 Itt van a tél öröme:
 Örül ifja, örege.

*Tetőn mezőn sok a hó,
 Befagyott a Fűzes-tó,
 Hosszú csuszka, iringa —
 Korcsolyázik Katinka.*

*Azaz: még nem tud nagyon —
 Ingadozik a fagyon.
 De a bátyja emeli,
 Támogatja, tereli.*

*Száll a kis lány sikongva...
 Ne félj, ne félj Katinka!
 Egy hét mulva, édesem,
 Versenyt futtatsz én velem.*

FARKAS-KALAND.

(Képpel a czimlapon.)

MIKOR fagy csikorog, nagy hó vastagon borítja a földet, akkor következik sokfelé a farkas-világ, Városokban, sűrű népességű tájakon csak hirből ismerik ezt a gonosz állapotot; de annál többet mesélhetnek róla az erdős, hegyes tájak lakói, kiket az éhes ordasok nem ritkán még a falvakban is meglátogatnak.

Nem éppen jó kedvükből teszik ezt a farkasok, hanem mert télen nem találnak prédát az erdőben. Minden állat dideregve buvik el s a falánk farkas, mely különben nem valami bátor fene-vad, éhségében vakmerővé válik. És nagy csapatba gyülekezve, vad üvöltéssel kószál szerte, egészen közel a falvakhoz vagy pedig az ország-ut mentén, ahol prédát szimatol.

Nálunk Magyarországon is sokfelé garázdálkodik még az erdős bércz-vidékeken, de az igazi hazája a nagy Oroszország, ahol a roppant erdőségekben és messze földön lakatlan tájakon rendkívül elszaporodik, úgy hogy téli időben ott az utazás mindig nagy veszedelemmel jár és igen sok embernek akad végzetes kalandja az éhes ordasokkal. Egy ilyen veszedelmes farkas-kaland híres lett a ritka testvéri szeretet és hősi önfeláldozás által, melyet egy derék ifju tanusított benne.

Két testvér, Iván és Demeter, a városból haza felé utazott messze fekvő, falusi jószágára. Ivánnal volt a felesége s kis gyermeke, és így négyen ültek a szánkában, melybe tüzes jó lovat fogtak be.

A pompás szán-uton gyorsan haladtak s már esteledett, midőn egy erdő szélén a ló egyszerre csak horkolni kezd s a fülét hegyezgeti. Demeter, a fiatalabb testvér, aki a lovat hajtotta, figyelmessé lett és pár percz mulva elkomolyodva szólt:

— Bátyám, alig ha bajba nem jutunk. Nincs puskánk.

— Az nincs. De minek is?

— Félek, hogy nem sokára nagy szükségünk lesz rá. Hallgasd csak!

És mindinkább lett hallhatóvá az a sajátos vonító üvöltés, melyet Demeter már előbb meghallott. Iván is rögtön tudta, mit jelent s halál-sápadt lett.

— Farkasok! Ha utól érnek, veszve vagyunk. Hajts erősen, hajts!

Demetert nem köllött biztatni, de még a lovat sem. Futott ez magától is, ahogy csak birt. De hiába futott, az éhes farkas-falka oldalvást bukkant elő és rettentő üvöltéssel rontott rá az utasokra. Egy

részök a ló mellé került és ezt támadta, míg a többi az alacsony szánkára próbált fölugrálni. A szegény gyöngé asszony, ölében a kis gyermekkel, félholtá vált a rémülettől; de a két erős férfi is bizony remegett, mert nem látott menekülést a veszedelemből.

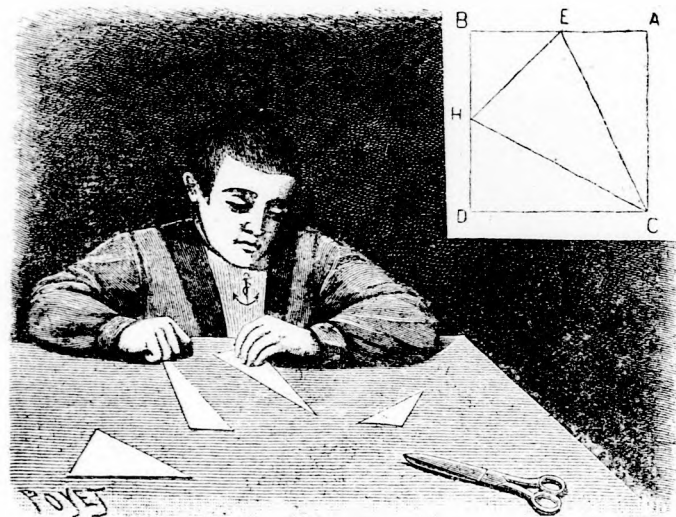
Nem volt egyéb fegyverök egy vadászkésnél, melyet Iván a városban vett. Ezzel le is szúrt két-három farkast, amely már-már

felkapaszkodott a szánkára; de nyilván való volt, hogy ez a védekezés nem tarthat sokáig. Demeter hirtelen megszólalt:

— Fogd a gyeplőt, Iván és add ide a kést.

— Mi a szándéked?

— Bizd rám! Tenni kell valamit, mert így biztosan elveszünk mindnyájan. Ha a lovat agyon marják, mindennek vége. Hát legalább te menekülj meg az asszonnyal és

FEJTÖRŐ JÁTÉKOK. 1. A szétvagdalt négyszög. (Lásd a 46. lapon.)

a gyermekkel. Ha néhány percze sikerül feltartóztatni a fene-vadakat, jó lovunk nagy előnyt nyer, eljuthattok a csárdáig, nincs nagyon messze.

— De hát mit akarsz?

Demeter nem magyarázta tovább, hanem átvette a kést, oda dobta bátyjának a gyeplőt és... kiugrott a szánkából, az üvöltő éhes farkas-csorda közé.

Iván és a felesége elszörnyedtek; de ha akartak volna sem tehettek semmit, mert a megvadult ló széleseben száguldott odább a szánkával. Egyik farkas pár pillanatig még követte, de aztán ez is elmaradt, hogy a többiekkel a kész prédára rontson. Iván amint hátra pillantott iszonyodva látta, hogy rohanja meg öcsét az éhes farkas csorda, de egy-két pilla-

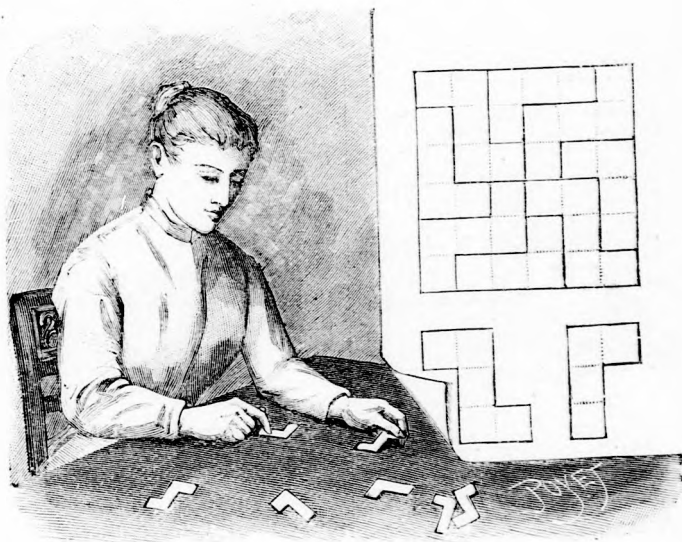
nat mulva az ut kanyarodásától többé semmit sem láthatott és nem tudta mi történt. Szerencsésen eljutott az utszéi csárdához és lázas izgalommal kérte a csárdást, adja kölcsön a puskáját. Hamarosan elmondta a történeteket, mi alatt nejét és gyermekét bekísérte a házba.

— Rögtön vissza hajtatok és legalább a holt-testét mentem meg nemes, páratlan jó

testvéremnek, ha ugyan a fene-vadak hagytak belőle valamit.

— Megyek én is, a fiam is! Van két puskánk és vannak pisztolyaink. Ilyen elhagyott vidéken jól el köll látva lennünk fegyverrel.

Ezalatt Demeter rémes harczot vivott a farkasokkal. Számítása teljesen bevált, a farkasok nem futottak a szánka után, hanem mind reá rontottak.

FEJTÖRŐ JÁTÉKOK. 2. A négy L és a négy Z. (Lásd a 46. lapon.)

— Meghalok! De a testvérem a feleségével és gyermekével megmenekültek. Hanem olcsón nem kaptok meg, bestiák!

Izmos fiatal férfi volt s kezében a kés mint a villám czikázott jobb-balra és minden csapásra felfordult egy-egy fene-vad. De a farkas sok volt s amig egyet megölt, oldalt és hátul kettő-három is bele-

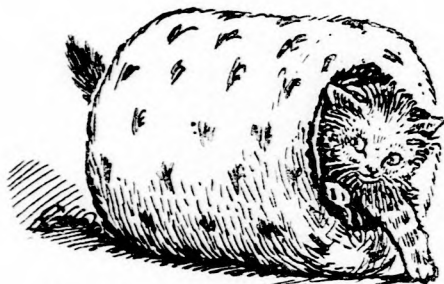
kapott. A késsel szurva, bal kezével öklözve, lábával rugdalva mégis távol tartotta őket egy-egy pillanatra s ilyenkor nagy ugrásokkal iparkodott a fák felé, több sebből patakzó vérével megfestve a havat. A farkasok sarkon követték és mindig újra megrohanták, de végre sikerült Demeternek egy fa közelébe jutnia és egy jó magasan

levő ágat megragadva, hirtelen föllendítene magát. Egyik farkas még bele harapott a lábába, de nem bírta vissza rántani.

Egyelőre mentve volt Demeter, de tudta, hogy csak rövid perczekre, mert a vérvesztéstől elgyöngülve, a hidegtől megdermedve, le fog bukni a fa alatt üvöltöző farkasok közzé...

Egyszerre azonban puska-ropogás hallatszott s pár pillanattal később a farkas csorda ijedten futott el. Iván és kísérői ideje-korán érkeztek meg és szerencsésen megmentették a nemes és hős Demetert.

PISSZIKA.

*Ni mi a?
Kis cziczában nagy czicza!
Mi a szösz . . .
Hisz' karmantyú! Az biz a . . .
Majd kijösz,
Rögtön kibújsz, Pisszika,
Mert bizony nem illik a!
Mit szólna a kis mama?
Haragudna iszonyúan . . .
Cziczuska a karmantyúban!*

FEJTÖRŐ JÁTÉKOK.

(Képekkel a 44. és 45. lapokon.)

1. A szét vagdalt négyszög.

EGYSZERŰ darab papirost, mely szabályos négyszög-alaku, három olló-vágással olyan fejtörő feladvánnyá alakíthatatsz, mely ugyancsak próbára teszi a barátaid türelmét.

Három igen könnyű vonallal készíted elő. Jelöld meg *E* pontnál a *B—A* vonalnak, *H* pontnál pedig *B—D* vonalnak közepét, aztán czeruzával vond meg a *CE*, *CH* és *HE* vonalakat. Vágd szét a papirost e három vonal szerint, keverd össze az így nyert négy darabka papirost és nyujtsd oda valakinek, hogy állítsa belőlük helyre az eredeti négyszöget. Készséggel fog rá vállalkozni, abban a hiszemben, hogy ez nagyon könnyű és egyszerű feladat. De mikor próbálgatja, mihamar tapasztalja, hogy nem olyan hamar sikerül az, sőt jó adag türelemre van szüksége, míg végre czélhoz ér.

Más módon is lehet a négyszöget fejtörő feladvánnyá szét vagdalni. Vonj a négyszög két párhuzamos oldala közt rézsutos vonalat, a másik két oldal közt pedig egyeneset, mely függélyesen metszi az előbbit. Vágd szét a papirost e vonalak szerint és négy darab szabálytalan négyszöget kapsz. Ezeket az avatatlan csak nagyon nehezen tudja úgy össze illeszteni, hogy az eredeti négyszög helyre álljon, mert mind a négy darabka papirosnak két-két derékszöge van s ez nagyon megzavarja a próbálkozót.

*

2. A négy L és a négy Z.

Kemény papirosra vonj vonalzóval két párhuzamos vonalat, egymástól pontosan egyenlő távolságban. Aztán vonj, az előbbieken függélyesen keresztül, hét másik vonalat, melyek egymás közt szintén párhuzamosak és egyenlő távolságban legyenek.

Ily módon szabályos négyszöget kapsz, mely harminczhat apró, szabályos négyszögre van osztva.

Vágd le a papirosból, ami a nagy négyszögön túl esik, aztán tintával vond meg azokat a vonalakat, melyek rajzunkon teljes fekete vonásokkal vannak jelölve. A rajzon látható kipontozott vonal-részek a czeruzával történt előbbi vonalozás maradványait jelzik.

Most már vagdald szét a négyszöget a tintás vonalak szerint. Ekkép nyolcz darabka

papirost kapsz, melyekből négy a nagy **L** négy pedig a nagy **Z** betűhöz hasonlít. No, nem mondom, hogy egészen olyan, de egy kis jó akarattal rámondhatjuk. A nyolcz darabka papirost keverd jól össze és add át valakinek, hogy állítsa belőlük helyre a négyezőget.

A legtöbb próbálkozó igen sokáig fog vele vesződni, mert ez a türelem-játék, egyszerűsége mellett is, a legfogasabbak egyike.

Rejtett név.

— Találás kérdésekben. —

Melyik ár van üvegből?

Melyik székben van ház?

Melyik lónak nincsen lába, nem is eszik, inkább róla esznek más állatok?

Melyik kör jár lábon?

Melyik orr ige?

Melyik tál az, amelyről ha az éket elveszed és eléje teszel valamit, higgá lesz?

Ha megtaláltad őket s össze olvasod a kezdőbetűket, egy nagy költőnk nevét kapod.

A megfejtők névsorából elsőek kihuzott kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Ifjusági Emléklapok”.

Elbeszélések és költemények. Gyűjtötte Füssy Tamás. Színes táblába kötve.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LII. köt. 1-ső számában közölt rejtett cím megfejtése:

Alap, Tér, Itél, Tál, Király, Okos, Sár, Pék,
Apad, Jég, Tél, Álom, Sima, Orom, Kut.

= A titkos pajtások.

Helyesen fejtették meg: Magyary Árpád, Kasper Sarolta, Okolicsányi Maresa, Máj Róbert, Schwarz József és Béla, Klein Janka és László, Mérey Ágosta, Papp-Szász Tamás, Kristóffy Erzsébet és Andor, Jacobi Erzsike, Kiszlingstein testvérek, Sturm Renée, Spitz Jolán és Dezső, Scheer Irén, Rudolf és József, (kinek az írása? F. b.), Kövesi Jenő, Graner Stefi és Márta, Könyöki Ilona, Robitsch Anna, Weber Szerénke, Kovács Dénes, Laubacher Alfonz, Ringer

Lilike, Sier Friczi, Hana Mariska, Gajári Erzsébet és István, Esterházy Erzsébetke, Keller Jolán, Lányi Rudolf, Robert Lajos, Braun Margit, Heszke Irmus, Novák Sára és Lili, Vataj Miczi, Katz Zoltán, ifj. Körösi Károly, Fromm Hermina, Millán Emma és Béla, Szarvady Jenő, Szász Zsombor (magad írj! F. b.), Erdős József és Ödön, Benkó Jenő, Diémár Kálmán, Lóránt Ella, Klain Zoltán, Erődi Tihamér, Kégl Pista és Gyuri, Szamek Margit, Kláber Alfréd, Krivány Dini és Jankó, Schwarz testvérek (a ti saját írástok? F. b.), Weisz Béla, Nyáry Ida, Onodi László, Jendrassik Bandi, Wallfisch Irén, Batthyány Gyula, Gallatz Imre, Márkutz Iduska, Gráf Andor, Marschall Margit, Szmétana Margit, Dobay Andor, Adler Rudolf, Glatz Ernő, Duma Erzsike, Rotter Dóra és Teréz (ha még olyan kezdetleges is az írástok: én a tiéteket követelem. F. b.), Katrenyák Mariska, Büchler Károly, Molnár testvérek, Weiss Aurél, Fekete Kálmán, Nékám István és Ervin, Polgáry Karola, Bayer Domokos, Szűts Marianne és Ilus, Glöckner Vilma, Gaál Ilona és Ödön, Cs. Tóth Gizike, Szabó Elza, Jármái Renée, Zombory Margit és Géza, Engel Jóska, Matuska Miklós, Danielisz Margit, Strasser József, Szilasi Bözse, ifj. Jákó János, Graefl Paula és Márta. Bloch Pali (örömmel látlak téged is kis hiveim sorában. F. b.), Mittelmann Adél, Badics Gizi, Krausz Géza, Klopstock Tekla, Boros Emmike, Záborszky Mariska és Dezső, Reitzer Margit és Alice, Horváth Trézsi, Jindácsek Annus és Feri, Kovács István, Stancesa Miczi, Emike és Gyula, Rosenfeld testvérek, Nagy Kálmán, Szent-Iványi Carla, Borovitz testvérek, Lamberger István, Furman Jancsika (Magad írj! F. b.), Fazekas Ida és Piroska, Patterson Margit és Orsolya, Kálmán Mariska, Ghyczy Józsi, Pécs Mariska, Hieronymi Mariska, Bolyó Pálma és Károly, Pick Marcel, Imre és Egon, Sztányi Matild, Engelmann Jenő, Mársik Olga, Bauer Ödön (részben), Payr Hugo, Gáldonyi Mariska, Müller Henrika, Zubor Imre, Terstyánszky Margitka, Koronthály Zoltán, Várzeghy Jancsika, Freyler Edithke, Gerlőczy Endre, Berényi Irmuska, Schwabach Andor, Bogyay Ernő, Haydin István, Fizély Eta, Andreánszky István, Szládecsek István, Roheim Rózsika, Achim Miska, Basch Jankicza, Farkas Ilonka, Mariska és Laci, Havas Margit, Kis Károly, Fodor Malvine, Tölg Vilmos.

A jutalom kisorsolása szabály-szerűen megtörténvén, nyertesek lettek Graner Stefi és Márta, Budapesten, kiknek a jutalom-könyvet (»Andersen válogatott meséi«, fordította Móra bácsi, hat színes képpel, szép vászon kötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »Kis Lap« LI. köt. 26-ik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Papp-Szász Tamás, Strasser József.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Zarkóczy Atala. Besoroztam, bár több szó maradt a tolladban. Ilyen a *keres, ded, kas, fék rés*, meg egy sereg. Ezeket persze közibe tűztem a többinek. — **Jacobi Erzsike.** Nem azé az érdem, aki első küldi be a helyes megfejtést, hanem azé, aki szabatosan oldja meg a rejtvényt. Épp ez okból engedek két-heti időt mindegyik találós kérdés megfejtésére. Hiszen, ha két gyermek, akiknek egyike Budapesten, másika Brassóban vagy Fiumében lakik, egyformán gyors felfogásu is: a budapesti gyermek mindig előnyben lesz a brassai vagy fiumei fölött. Igaz-e, Erzsike? — **Lányi Rózsika.** A »Magyar Lányok« cz. hetilapot ismerem s jó lélekkel ajálhatom. A többire nézve majd levélben. — **Mérey Oszkár.** Az ötlet elmés, de a tanúsága hamis. Az Andor meséje nem rossz hizemü hazugság, hanem afféle »ugratás«, ami tréfa kedvéért meg is engedhető. Majd ilyen értelemben átdolgozva s inkább kicsi elbeszélés, mint szindarab formájában (a lap hosszának csak a felére írva s a hátulsó lapot teljesen üresen hagyva) küldjed be még egyszer s akkor szívesen közlöm. — **Polátsik Emma.** Én azokat a könyveket nem bírom, kölcsonkép pedig a könyvkereskedő nem küld olvasmányt sem helybe, sem a vidékre. De hiszen az említett művecskék olyan olcsó áron kaphatók, hogy a kölcsonzés, a postai küldéssel együtt, csaknem ugyanannyiba van. Fordulj az Athenaeum *könyvkiadó*-hivatalához. Akad-e a kezed ügyében tiszta levélpapíros és olló? — **Engel Jolán.** A két iker-angyalka, melyet a harmadik, a karácsonyi angyalka hozott: szolgáljon családi körötök boldogságára. Heten vagytok, s a 7 a nép lelkében szent szám gyanánt él. Hétszer is áldjon meg benneteket az Isten! — **Erczman testv.** Ha már képes lev. lapot használtok, ne irjatok bele a rajzba. A megfejtést a szent jobb kezét rejtő ereklyés szekrénynek éppen a közepébe pingáltatok bele, míg a nevetek öreg-betűje egy derék magyar vitéznek a hasát dőfi keresztül. Igazán kegyetlenség! — **Rajcs Andor.** Bátran küldhetsz. Ha arra való, meg is jelen. — **Nyáry Ida.** Hiszen töviről hegyire irtam meg nem rég, hogy az a beteg kis baba, aki iránt oly megható módon nyilvánult az én kis olvasóim szívének részvevő jósága: hála az ég Urának, az orvosnak és a ti adakozásaitoknak, immáron fönn jár s boldogan bizog édes apja karjaiból az édes anyja ölébe. — **Benkó Jenő.** Közölni fogom. — **Klimó Juliska.** Jenőke már most azzal is mutassa ki a »Kis Lap«-hoz való ragaszkodását, hogy Forgó bácsinak mentül előbb irjon levelet is. — **Fromm Hermine.** Már egyszer megjelent. Mással tégy kísérletet. — **Ifj. Kerpely Jenő.** Jaj kis öcsém, azt a te rejtvényedet úgy köllött volna megosználnod, hogy a hiányzó első betű nélkül is legyen értelme a szónak. Már pedig *os* csak rag, *nod*, *uha* meg a többi jelentés nélkül való szótágok.

Az 1-5 számu nagyon is könnyü, a 3-ik meg már nagyon régi. — **Gallasz Imre.** Örömmel fogadlak téged is a »Kis Lap« zászlaja alá. Ha lev. lapodra nem ment válasz, nem is kaptam meg soraidat. — **Ida néni.** *Rosszcsont Ferkének* legújabb vitézi tetteinek leírását örömmel vettem. Bizony, alig várják az én kis olvasóim: a vásottsága mellett is kedves fiu miket művelt azóta? E perczben már a rajzművész keze alatt van. — **Könyöki Ella és Ilona.** Nagyon jól esett a ti külön megemlékezések. A levelet mindig csak *Forgó bácsi* címre küldjétek. — **Szegő Irma.** Megjelen. — **J. F.** Kellemes tudomásomra szolgál, hogy a karácsonyi ünnepek alatt *Jablonszky* Irma k. a. rendezése mellett *Szitákyi* Margit, Mariska, Elemér, Pali és Géza, *Nemeshegyi* Tibor s Oszkár és *Just* Lajos nagy sikert arattak az ő szini, szavalati és zene-előadásukkal. Ha minden darabról meg volt említve kitől való: az »*Arany kalitka*« cz. színművecskéről mért nem volt fölemlítve a programmban, hogy az a Forgó bácsi gyűjteményéből való? — **Jakab Piroska.** Csak hogy szerencsésen talpra ugrottál! Most már csak annál vigabban indulhatsz bele az új esztendőbe. — **Lucziánovits Valeria és Viktoria.** A rozsákkal díszített köszöntőért fogadjátok külön köszönetemet. — **Lányi Rudolf.** Kivánságod nem sokára teljesülni fog. — **Haydin István.** Panaszoddal fordulj a *kiadó*-hivatalhoz. Forgó bácsi már tavaly tartott felolvasást a »*Telefon-Hirmondó*« szerkesztői helyiségeiben. Említett barátodat személyesen nem ismerem. De ha jár nekik a »*Kis Lap*«, a kiadó-hivatalban megtudhatod címöket. Másik leveledet, ismeretes okból, nem vehetem figyelembe. — **Tichy Kálmán.** Ügyes kép-rejtvényednek sorát ejtem. Ugy látom, nem csak nagy kedved, de tehetséged is van a rajzolásra. — **Szilasi Bözse.** Nem is vártam különben, mint hogy ígéreted be is váltod. — **Strasser József.** A magyar állam területe 322,304 km.² Japáné 382,416 km.² Kivételkép válaszlok az olyan kérdésre, melyre minden u. n. Lexikon megadja a fölvilágosítást. — **Margittai Erzs.** Gyöngéd szivre s nagy kedvességre mutat, hogy a te kicsi druszáddal s unoka-testvérvétkéddel együtt olvasod a »*Kis Lap*«-ot s azt, amit hat éves fejecskéje még föl nem ér, türelmesen megmagyarázod neki. A versike szoros családi használatra jó, de a nyilvánosság előtt való megjelenésre még nem alkalmas. — *Több levélről a jövő számban.*

JÓ SZÍV.

Az éhező és fázó iskolás gyermekek részére: *Széphegyi* Feri 50 kr. — *Haupt-Stummer* G. L. A. 1 frt. 50 kr. — *Kubinyi* Guszta 50 kr.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozón!

F. b.

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi*. Szerk. és kiadó-hivatal: Budapest, Ferencziek-tere 3-ik sz. Athenaeum-épület. Nyomtatja a kiadó tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.